గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి శ్రీ కె.సురేందర్

క్రిమినల్ అప్పీల్ నెం. 1447/2008

తీర్పు :

భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 304-బి కింద శిక్షార్హమైన నేరాలకు గాను దోషి గా నమోదు చేస్తూ మరియు ఏడు సంవత్సరాల కాలానికి కఠినమైన జైలు శిక్ష విధిస్తూ, మెదక్ వద్ద మూడవ అదనపు జిల్లా మరియు సెషన్స్ జడ్జి (ఎఫ్టిసి) ఎస్.సి.నెం.30/2007 లో జారీ చేసిన 25.11.2008 తేదీ నాటి తీర్పుతో వ్యధితుడైన అప్పీలుదారు/ఎ1 ప్రస్తుత క్రిమినల్ అప్పీల్ ను దాఖలు చేశాడు.

2. క్లుప్తంగా, ప్రాసిక్యూషన్ కేసు ఏమిటంటే, PW1 కుమార్తె అయిన మృతురాలి అప్పీలుదారు వివాహం 20.05.2005 న జరిగింది. వివాహ సమయంలో 5 లక్షల నగదు, 25 తులాల బంగారం, 100 తులాల వెండి మరియు ఇతర వస్తువులను కట్నం కింద ఇచ్చారు. ఈ అప్పీలుదారు మరియు అతని బంధువులు A2 నుండి A4 అదనపు కట్నం కోసం మృతురాలి వేధించడం ప్రారంభించారని కూడా ఆరోపణలు ఉన్నాయి. ఆమె మరణానికి రెండు నెలల ముందు, అదనపు కట్నం ఇవ్వలేదని చెప్పి ఆమెను ఇంటి నుండి బయటకు పంపించారు. 20.05.2006 న, PW1 ఇతర బంధువులతో కలిసి అప్పీలుదారు ఇంటికి వెళ్లి Rs.50,000/- నగదు ఇచ్చారు, అయితే, 2 లక్షల రూపాయల అదనపు కట్నం కోసం ఒక డిమాండ్ ఉంది. పంటను కోసిన తర్వాత అదే మొత్తాన్ని చెల్లిస్తానని పిడబ్ల్యు1 హామీ ఇచ్చి, మృతురాలిని వేధించవద్దని వారిని అభ్యర్థించారు. 19.06.2006 న, మృతురాలు తన సోదరుడు అయిన పి.డబ్ల్యూ.9 కి ఫోన్ చేసి, డిమాండ్ చేసిన నగదు బాకీని ఇవ్వకపోతే అప్పీలుదారు మరియు ఇతరులు తనను చంపేస్తానని బెదిరిస్తున్నారని తెలియచేసింది. తరువాతి తేదీన పి.డబ్ల్యూ.1ని డబ్బుతో పంపుతానని పి.డబ్ల్యూ.9 ఆమెకు తెలియజేసాడు. అయితే, మృతురాలు పరిస్థితి విషమంగా ఉందని, జోగిపేటలోని ఆసుపత్రికి తరలించామని తెలియజేస్తూ పి.డబ్ల్యూ.9 కి 20.06.2006 న సంజీవ రెడ్డి అనే వ్యక్తి నుండి ఫోన్ కాల్ వచ్చింది. వారందరూ వెంటనే ఆసుపత్రికి చేరుకొని, మృతురాలు అప్పీలుదారు ఇంట్లోనే చనిపోయినట్లు కనుగొన్నారు.

3. ఈ కేసును దర్యాప్తు చేసిన పోలీసులు, భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 304 బి క్రింద అప్పీలుదారుతో పాటు మరో ముగ్గురిపై చార్జిషీట్ దాఖలు చేశారు.

4. సెషన్స్ జడ్జి పి.డబ్ల్యూ.1 నుండి 17 లను విచారించి, Exs.P1 నుండి P23లను గుర్తించిన తరువాత, నిందితులు నెం.2 నుండి 4లు విడిగా నివసిస్తున్నందున వారు ఎలాంటి వేధింపులకు బాధ్యత వహించలేదని కనుగొన్నారు. ఈ పరిస్థితులలో, A2 నుండి A4 లకు సందేహం యొక్క ప్రయోజనం లభించింది. అయితే, అప్పీలుదారుడు భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 304 బి క్రింద దోషిగా నిర్ధారించబడ్డాడు.

5. మొదటగా, ఎ1కి వ్యతిరేకంగా ఉన్న సాక్ష్యము, నిర్దోషులుగా విడుదల చేయబడిన నిందితుల నెం. 2 నుండి 4 వారికి సమానంగా ఉన్నప్పుడు, ఎ1ని దోషిగా నిర్ధారించడంలో సెషన్స్ న్యాయమూర్తి పొరపాటు చేశారని అప్పీలుదారు తరపు న్యాయవాది సమర్పించారు. పి.డబ్ల్యూ.9-సోదరుడికి రాత్రి 8 గంటలకు ఫోన్ కాల్ వచ్చిందని ఆరోపణ మాత్రమే అప్పీలుదారున్ని ఐపిసి సెక్షన్ 304-బి క్రింద నేరారోపణను నిర్ధారించడానికి ఉన్న ఏకైక ఆధారం. అయితే, అప్పటికే మృతురాలు మృతి చెందినదని రికార్డులో ఉంది. స్వతంత్ర సాక్షులైన పి.డబ్ల్యూ.2 & పి.డబ్ల్యూ.3 యొక్క సాక్ష్యము ప్రకారం, పేర్కొన్న తేదీన సుమారు రాత్రి 8 గంటల సమయంలో, మృతురాలిని ఆసుపత్రికి తీసుకెళ్లడానికి ఆటో రిక్షాను తీసుకురావాలని అప్పీలుదారు కోరారు. పి.డబ్ల్యూ.2 మరియు 3 ల విషయంలో, రాత్రి 8.00 గంటలకు ఆమెను ఆసుపత్రికి తీసుకెళ్లినప్పుడు, రాత్రి 8.00 గంటలకు పి.డబ్ల్యూ.9 కు ఫోన్ కాల్ చేయడం అనే విషయము తలెత్తదు. మృతురాలు రాత్రి 8 గంటలకు కాల్ చేసిందని ధృవీకరించడానికి ప్రాసిక్యూషన్ ఎటువంటి టెలిఫోన్ కాల్ వివరాలను దాఖలు చేయలేదు. ఈ అప్పీలుదారున్ని మరియు అతని కుటుంబ సభ్యులను ఈ కేసులో ఇరికించడానికి మాత్రమే మృతురాలి తండ్రి-పిడబ్ల్యు1 మరియు సోదరుడు-పిడబ్ల్యు9 తప్పుడు వాదనలు చేశారు.

6. **రమణ్ కుమార్ వర్సెస్ పంజాబ్ రాష్ట్రం కేసులో** గౌరవనీయ సర్వోన్నత న్యాయస్థానం తీర్పుపై ఆయన ఆధారపడి, ఆమె మరణానికి ముందు బాధితురాలు క్రూరత్వం లేదా వేధింపులకు గురైందని చూపించడానికి ఆధారాలు ఉండాలి అని సాక్ష్యము చట్టములోని సెక్షన్ 113 మరియు భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 304-బి తెలియచేస్తుందని సమర్పించాడు.

7. న్యాయవాది వాదన ప్రకారం, ప్రస్తుత కేసులో, మరణానికి ముందు అటువంటి వేధింపులు జరిగాయని నిరూపించడంలో ప్రాసిక్యూషన్ పూర్తిగా విఫలమైంది.

8. **జోస్ అలిసాస్ పప్పచన్ వర్సెస్ సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ ఆఫ్ పోలీస్, కొయిలాండీ మరియు ఇతరులు** కేసు లో కూడా గౌరవనీయ సర్వోన్నత న్యాయస్థానం తీర్పుపై ఆయన ఆధారపడ్డారు. సాక్ష్యము

చట్టములోని సెక్షన్ 106 ప్రకారం నిందితుడిపై భారాన్ని బదిలీ చేయడానికి, మరణం సంభవించినప్పుడు భర్త ఇంట్లో ఉన్నాడని నిరూపించుకోవాలని గౌరవనీయ సర్వోన్నత న్యాయస్థానం ఒక హత్య కేసును నిర్ణయించేటప్పుడు పేర్కొంది.

9. ప్రస్తుత కేసులో మరణం సంభవించినప్పుడు అప్పీలుదారు అక్కడే ఉన్నట్లు ఎటువంటి సాక్ష్యము లేదని న్యాయవాది వాదించారు.

10. మరోవైపు, సన్నిహిత బంధువుల సాక్ష్యము కేవలం వరకట్న వేధింపుల కేసులలో మాత్రమే అందుబాటులో ఉంటుందని అసిస్టెంట్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ సమర్పించారు. జీవిత భాగస్వాముల మధ్య విభేదాలు ఉన్న సందర్భాల్లో స్వతంత్ర సాక్ష్యము ఆశించలేము. పిడబ్ల్యు1–తండ్రి మరియు పిడబ్ల్యు9–సోదరుడి సాక్ష్యము నమ్మదగినదనే కారణంగా, నేరారోపణను మార్చలేము.

11. PW1–తండ్రి మరియు PW9–సోదరుడు, వివాహం సమయంలో కట్నం ఇచ్చారని మరియు వివాహం జరిగిన రెండు నెలల తర్వాత, అప్పీలుదారు Rs.70,000/– కోసం వేధించడం ప్రారంభించాడని పేర్కొన్నారు. తండ్రి హామీ ఇచ్చిన తరువాత, కొంతకాలం వరకు వేధింపులు ఆగిపోయాయి. అయితే, అప్పీలుదారు మరియు ఇతరులు అదనపు కట్నం కోసం ఆమెను వేధించడం కొనసాగించారు. ప్రారంభంలో, Rs.70,000/– ఇవ్వబడింది. మళ్ళీ 2 లక్షలు డిమాండ్ చేసి, మృతురాలిని ఇంటి నుంచి తరిమికొట్టారు. మరణానికి ఒక నెల ముందు, పిడబ్ల్యు1 తన కుమార్తెను అప్పీలుదారు వద్దకు తీసుకెళ్లి Rs.50,000/– ల మొత్తాన్ని ఇచ్చి, మృతురాలిని వేధించవద్దని అప్పీలుదారున్ని మరియు ఇతరులను అభ్యర్థించాడు. అయితే, స్వతంత్ర సాక్షులుగా ఉన్న PWs.2,3 మరియు 4 యొక్క సాక్ష్యము వేరే విధంగా ఉంది. క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ సమయంలో వారు తమకు తెలిసినంత వరకు అప్పీలుదారు మరియు మృతురాలి మధ్య ఎటువంటి వివాదాలు లేవని పేర్కొన్నారు. తమకు తెలిసినంత వరకు ఎటువంటి వివాదాలు లేవని క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ సమయంలో చేసిన వివరణ, PWs.1 మరియు 9 చెప్పిన వేధింపుల సాక్ష్యమును నమ్మకపోవడానికి ఆధారం కాదు.

12. మృతురాలి మరణానికి ముందు ఎటువంటి వేధింపులు జరిగాయని నిరూపించడంలో ప్రాసిక్యూషన్ విఫలమైంది. మరణానికి ఒక నెల ముందు 50,000/– ఇవ్వడం గురించి సాక్షులు మాట్లాడినప్పటికీ, ఆమె ఏ సమయంలోనైనా వేధింపులకు గురైనట్లు నిర్దిష్ట ఆరోపణలు లేవు. 19.06.2006 న ఫోన్ కాల్ చేసిన ఏకైక సాక్ష్యము, ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షుల నిర్దిష్ట సాక్ష్యాల నేపథ్యంలో

అనుమానాస్పదంగా మారుతుంది ఎందుకనగా అదే రోజు రాత్రి 8 గంటల నాటికి ఆమెను ఆసుపత్రికి తీసుకెళ్లారు.

13. పిడబ్ల్యు 9 తనకు ఫోన్ కాల్ వచ్చిందని చెప్పిన వివరణ తప్పు అని తేలినప్పుడు, ఆమె మరణానికి ముందు ఎలాంటి వేధింపులు జరిగాయని సూచించడానికి ఇతర సాక్ష్యము లేవు. కుటుంబంలో సంభవించిన మరణానికి గల కారణాన్ని మృతురాలి బంధువులు అతిశయోక్తిగా చెబుతారు. అయితే, సాక్షులను పూర్తిగా నమ్మకుండా, ప్రాసిక్యూషన్ కేసును తిరస్కరించడానికి ఇటువంటి అతిశయోక్తి ధోరణి ఆధారం కాదు.

14. ప్రస్తుత కేసులో, అదనపు కట్నం కోసం వేధింపులకు సంబంధించి పిడబ్ల్యు1 మరియు 9 యొక్క సాక్ష్యము నమ్మకుండ ఉండలేము. ఆ పరిస్థితులలో, మరణానికి ముందు కట్నం కోసం వేధింపులకు సంబంధించి ఎటువంటి రుజువు లేనప్పుడు, భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 304 బి క్రింద నేరం మోపబడదు. అయితే, అప్పీలుదారుడు భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 498-ఎ క్రింద నేరానికి గాను దోషిగా నిర్ధారించబడి, ఆరు నెలల జైలు శిక్ష విధించబడ్డాడు.

15. తదనుగుణంగా, క్రిమినల్ అప్పీల్ పాక్షికంగా అనుమతించబడినది మరియు అప్పీలుదారున్ని హాజరు పొంది శిక్షలో మిగిలిన భాగాన్ని అనుభవించడానికి అతన్ని జైలుకు పంపమని ట్రయల్ కోర్టును ఆదేశించడమైనది. మిగిలిన భాగం మారకుండా ఉంటుంది.

ఈ క్రిమినల్ అప్పీల్లో ఇతరత్రా దరఖాస్తులు ఏవైనా పెండింగ్లో ఉంటే, అవి ముగిసివేయబడినాయి.

____

కె. సురేందర్, న్యాయమూర్తి

తేదీ : 22.06.2023.